

Anunțamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr.,
1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr.,
1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 fr., 1/2 an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 8 Noembrie st. v.

După informațiile date de ziarele maghiare oficiale am făcut și noi împărțirea, că guvernul n'a aprobat hotărârea luată de congregațiunea din Careii-mari în cesiunea contribuțiunii extraordinare impuse pentru scopurile reuniunii de „cultură” din părțile sătmărene.

Informațiunea a fost falsă ori cel puțin formulată cu rea credință.

Ministrul, ce-i drept, n'a îndrăsnit să aprobe fără de rezervă hotărârea congregațiunii, dar' n'a avut nici curagiul civic de a susține minoritatea față cu actul de violență săvârșit de majoritate, ci a restălmăcit legile existente, ca să scape, vorba Românului, și capra și varța, aprobând hotărârea fără-ca să pară a o fi aprobat.

Eată ce ni se scrie din părțile Sătmăruului:

În numărul 248 al „Tribunei” s'au scris următoarele: „Congregațiunea din Careii-mari a votat o contribuțiune anume pentru reuniunea de cultură din Sătmăr, ear' dl Tisza n'a aprobat această hotărâre, a zeloșilor patrioți din Sătmăr”.

E drept în formă, dar' nu în esență. Căci contribuția de 1% votată pe scopurile societății maghiarizatoare „Széchenyi”, s'a încuviințat prin final. minister, așa însă, ca aceea, nu societatea numită se o manueze, ci perceptoratul comitatens, impunându-i-se congregațiunii de a face un fel de statute (szabályrendelet) pentru folosirea, respective împărțirea acelei contribuțiuni adunate.

Acest „szabályrendelet” cetit și sustenut înaltului minister de interne din adunarea extraordinară a congregațiunii comitatense din Careii-mari, ținută la 14 l. c. st. n. 'mi-se pare în § 2, sună cam așa:

„Să se împărțească stipendii între elevi, și premii între învățătorii neconfesionali pentru înaintarea și progresul făcut în limba maghiară, — să se cumpere cărți școlare, biblioteci ambulante maghiare, să se ajute, înființeze unele școli, asile de copii maghiare etc. etc. — la recomandarea societății „Széchenyi”, și a altor asociațiuni ei asemenea înființându-se prin juđii cercuali și „polgármester”-i (primari).

Despre confesiuni și ajutorarea acelora — deși sunt taxați — nici vorbă nu este.

Și ca contribuția de 1% aproape 20,000 fl. pe an în acest comitat să nu rămână în cassă, s'a înființat deja o atare școală nouă în mijlocul românimeii, în Negresci din Țara-Oașului, ear' pe anul viitor sunt în prospect a se înființa alte 10, firesce mai cu seamă între Români.

Scoala aceasta — deși învățătorul e fiul unui dascăl român, și învățătoarea fiica unui preot român, — nu e cercetată de elevi gr.-cat. români, căci confesiunea are școală destul de bună, — ci de prunci de Jidovi mai ales, cari în genere se sflesc a funda și susține școli. Și Doamne, ce mai presiune de promisiuni se face!

Eată dar: contribuția s'a încuviințat și se va folosi spre scopul ei mai întâiu indicat, cu puțină precauțiune; — ba și mai mult, spre fundarea și susținerea așa numitelor școli de stat, din cari va fi alungată limba română și religia.

Românul dar' va contribui pe seama altora, căci el va fi străin dela foloasele acelei contribuții, pentru-că vede, că prin astfel de aședă-minte intenționate, celenodile sale cele mai scumpe, limba-i adevărată și religia, sunt degradate la paune privată numai, și încă în așa măsură,

incât pentru aceste pasiuni dulci ale sale este împins la dispreț, la suspiționare, și la oareșicare degradare socială.

Care va să zică, contribuțiunea de 1% asupra tuturor dărilor se va incassa și se va întrebuița pentru scopurile reuniunii de „cultură”, cu excluderea instrucțiunii profesionale.

După părerea noastră, — și cine a vrut, s'a putut convinge, că părerile noastre sunt împărțite de totalitatea Românilor, — după părerea noastră fraților noștri din comitatul Sătmăruului nu le rămâne decât să ceară, prin o petițiune adresată dietei, ștergerea acestei contribuțiuni, care nu numai se incassează în virtutea unei mesteșugite interpretări a legii, dar' produce totodată și o adâncă agitațiune într-o însemnată parte din țeară și înăpresce lupta de rasă, pe care actualul guvern i-o impune țerii.

E o cesiune de ordine să se facă aceasta. Căci noi scim mai bine, cât de încărcat e poporul nostru cu dări și că el nu mai poate suporta și dări de lux, noi, care cunoaștem acest popor, trebuie să punem în vederea concetățenilor noștri maghiari consecuențele firești ale noilor impuneri.

Eată ce ni se scrie din Zarand în cesiunea capacității de contribuire a poporului:

Toamna, când sërmanul țeran, stălpul țerii ar trebui să se bucure de roadele muncii sale încordate în decursul primăverii și al verii, este din contră năpăstuit de mulțime de rele. În special noi Zarandeni prelungim relele generali, de cari suferă țeara întreagă sub administrațiunea — fără păreche — maghiară, mai avem și neajunsurile noastre particulare, cari sunt strîns legate de noi.

Unul din aceste neajunsuri este și neproductivitatea pământului. Nici odată partea Zarandului aședată între Munții-Apuseni, nu produce atâta, cât consumă. În piețele din Brad, Băița și Baia-de-Criș în fiecare an se impoartă bucate. În vara trecută sute de măsură de cucuruz s'au vândut pe piața Bradului — adus fiind din România pe la pasul Vulcan — precum și dela Bănat.

Anul acesta a adus multă miserie între Zarandeni. Vitele nu s'au căutat nici decât. Sërmanii oameni, neputându-și vinde vitele, ca să-și cumpere bucate în primăvară, au fost necesități să iee bucate prelungă prețuri exorbitante, ca să le plătească în toamnă. Măsura de cucuruz a 30 lire, care în primăvară se vindea pe bani gata cu 1 fl. 60 cr., acum în toamnă sërmanul țeran o plătesce cu 2 fl. 50 cr. Șinicul de cucuruz a 4 măsură s'a dat în primăvară ca să-și plătească acum toamna cu câte 10 fl. până la 12 fl. v. a.

Toamna a sosit, economul nu-și poate vinde vitele — fiind mai pe nimic, bucatele sunt asemenea efitne, el însă trebuie să plătească scump ce a mâncat. Cancelăriile notariale sunt pline de debitori în zile de pertractare, — cari sunt forțați de creditori a-și răfu socotelile.

Prelungă aceste executorii de dare cutrieră toate catunele, estimând până și perina de sub capul celui morbos.

Toamna în loc de a fi pentru Zarand an-timpul de mângăiere, devine o continuă năpăstuire. Sarcinile devin din zi în zi nesuportabile. Alinare sau speranța de ajutor nu vine de nicăiri.

Între astfel de împregiurări nu e mirare, dacă pe ici colo se mai întâmplă și câte o faptă ca rezultat al desperării.

În 25 Octomvrie n. în comuna Tomnatecul-de-sus un necunoscut a pușcat pe fereastră pe judele Pascu Leo. Numitul jude impus poporului de puternicii țării — făcuse mai multe estimări în comună împreună cu un executor de dare dela Deva, și avea să ducă vite și o mulțime de obiecte, ca să le vândă. Dînsul se afla în propria casă cu executorul și parochul nostru Draea, când deodată a fost lovit. Parochul nostru încă a fost ajuns de nisce bucăți de sticlă la un ochiu. Se spune, că executorul și parochul au căzut jos — de frică — ear' pușcatul voinde să ese afară a căzut și el. Glonțul i-a pătuns prin pept și a eșit prin spate, a rămas poate și înlăuntru. Morbosul e în agonie în spitalul din Baia-de-Criș. Un june suspect — a-l fi împușcat pe Leo, este arestat. Altcum din isvor sigur află, că judele pușcat impus cu forța, a fost în anii trecuți arestat în Deva și Baia-de-Criș pentru abuzuri. În ochii poporului din Tomnatec, Leo era foarte urgisit pentru purtarea sa barbară. În opiniunea publică zarandană încă era destul de compromis de pe la alegeri.

La 3 Noembrie inspectorul de școale Réthy a fost la Baia-de-Criș; ear' la 4 Noembrie a fost în Brad. Toți învățătorii pre calea oficiilor notarilor au fost citați în cancelariile celor două preture. Aici învățătorii au trebuit să-și prezente toate documentele ca învățător. Cei-ce nu posedă diploma din limba maghiară și dacă sunt aplicați înainte de anul 1872, au fost îndrumați a-și câștiga diploma.

Va să zică nu se mai observă legea din 1879, unde se pretinde diploma numai dela învățătorii aplicați dela 1872 încoace.

Rea impresiune a produs în corpul învățătoresc împregiurarea, că oficiul protopresbiteral al Zarandului nici nu a fost înscințat ca autoritate superioară, și astfel cea mai mare parte se îndoia, oare să vină ori nu la mandatul pretorial în Brad și Baia-de-Criș; a doua împregiurare a fost, că abia în 3 Noembrie s'au primit ordinațiunile pretoriale, și au trebuit să părăsească școala fără a mai pute înscința pre directorii școlari. Ingerența organelor statului nelegală în afacerile noastre școlare, ar trebui să deștepte atențiunea ven. consistor.

Ce mai scii, poate mâne poimâne vor cita pe învățătorii noștri în Pesta și consistorul va tăce și atunci. Aclud aci și ordinațiunea pretorială, ce am primito dela un învățător.

Stațiunile învățătoresci în protopresbiteratul Zarand sunt întregite toate după puțință. Pedeci cu instituirea s'au ivit în comuna Buceș, unde preotul I. B. om tinăr — împreună cu aleșii sei nu au primit pre denumitul învățător decât ră ven. consistor, ci prin o hârthiă, pre carea părintele a întărit o sigilul maghiar al comunei, au remonstat la oficiul protopopesc.

Neplăceri era să se întâmple și în comuna Crișcioc — unde părintele doria să rămână încă învățător, deși denumitul e pedagog absolut. Parochul însă s'a retras — vădend că străinii nu-i pot ajuta, ci din contră îi pot strica.

Revistă politică.

Sibiu, 8 Noembrie st. v.

De un timp încoace se face în presa opozițională multă vorbă de nisce crize ministeriale în Ungaria. Oficioasele desmint aceste sciri în modul cel mai categoric; cu toate aceste „Budapester Tagblatt” dela 19 Noembrie comunică din nou următoarele cu privire la demisionarea și pensionarea unor ministri ungari:

„Acea, că ministrul de comunicațiune baronul Kemény voiesce să demisioneze, noi am

anunțat-o încă înainte de asta — săptămâni, și intențiunea ministrului se va face acum și mai mult prin demisionarea d. general al căilor ferate de stat, a dlui Tolnai. Încât privește pe ministrul de Pauler, s'a comunicat deja prin toate că acela va trebui să meargă în pensiu-tății lui sdruncinate, ear' ce p Paul Széchenyi, am spus-o să meargă la Viena ca ministr baronului Orczy. Precum auș din ministrul de com. crisa din cel de justițiă e foaru schimbarea de ministrie a cesi-tiune de un timp foarte se

În legătură cu aceste c. iste-riale „N. fr. Pr.” scrie:

„În numărul nostru de Dumin. ost comunicat, că în urma transgresiunilor în budgetul ungar, deficitul de 14 milioa Szapáry apare cu mult mai însemna care s'a ivit de present în direcțiunea a căilor ferate ungare, stă de asemenea în cu aceste transgresiuni, — nu e însă cauză a acelora. Expoziția regnico arătat un deficit de mai mult de u lion și jumătate; de asemenea a eșit la o transgresiune mare cu privilegiul zidirii centrale din Pesta, și în sfârșit la căile fe de stat, la care sunt investituri de mai mult 400 milioane, se arată numai un venit curat 1 1/2 procent. Ministrul de finanțe își va present exposerul dietei ungare, care se va întruni în d. lele aceste, și pe basa acestuia se va adeveri, că are lipsă de un împrumut efectiv de 40—50 milioane. Ne aducem aminte, că în anul trecut de asemene a trebuit să se iee un împrumut de cassă de 20 milioane, și astfel în fie-care an se întâmplă, că sumele preliminate în budget nu consună cu socotelele finale și că astfel preliminarul nu corespunde adevăratelor fapte. O asemene politică de finanțe nu poate duce la nici un rezultat bun. Repețitele asigurări ale guvernului, că înlăturarea deficitului e foarte apropiată, s'au dovedit până acum de ilusorice”.

Din Germania se comunică, că în camera deputaților bavareză a venit zilele aceste în discuțiune tratatul de extradare ruso-bavarez. Cu ocaziunea desbaterilor budgetului ministerului afacerilor străine, ministrul de externe apără într'un chip amănunțit acest tratat, care a devenit trebuincios în urma încheierii tratatului ruso-prusian, întru cât cancelarul imperial va crede, că un tratat al imperului este neoportun. Nouele arangeamente au devenit trebuincioase în urma ivirii anarchiștilor. Și fiindcă nu se exercită competența imperului, trebuie să se pună în practică competența statului.

De altmintreli nu este încă sigur dacă se va presenta Reichsrath-ului un asemene tratat al imperului cu Rusia. Îndemnul de a fi încheiat, a venit din partea rusească; cancelarul imperial n'a exprimat nici o dorință în această privință. Dacă principele de Bismarck ar fi exprimat oarecari dorințe în privința politicii imperului, apoi Bavarezii ar fi făcut tot ce le-ar fi stat în puțință pentru cancelarul imperial. Afară de aceasta trebuie să se țină seamă că ei pun valoare și pe amicia cu împăratul rus. Nu este mai puțin adevărat însă, că cei cari atacă tratatul, voiesc a profita de ori-ce ocaziune, spre a se arăta, că voiesc a apăra independența Bavariei. Tratatul este analog cu cel încheiat de Prusia și care a fost aprobat de unanimitatea consiliului federal.

Discursurile electorale se continuă cu o mare furie în Anglia și ministrii actuali arată acum, înaintea alegerilor, o mare siguranță. Astfel d. Hicks-Beach, ministrul de finanțe, dișe Vineria trecută la un banchet, că vechiul liberalism sau este pe moarte, sau că a murit deja, ear' Evangelia din Birmingham, adevărat programă radicalilor, formează noul liberalism, ale

Economic.

Tergul de rimatori in Steinbruch. In 18 Noembrie n s'a notat: unguresci betrani grei 44.1/2 cr. pana 45.1/2 cr. unguresci grei, tineri 44.1/2 cr. pana 45.1/2 cr., de mijloc 45.— cr. pana 46.— cr., usori 47.— cr. pana 48.— cr., marfa teraneasca, grea 43.— cr. pana 44.— cr., de mijloc 44.— cr. pana 45.— cr., usoara 46.— cr. pana 47.— cr., romanesce de Bakony, grei — cr. pana — cr., transito de mijloc — cr. pana — cr., transito usori — cr. pana — cr., transito serbesci grei 45.— cr. pana 46.— cr., transito de mijloc 46.1/2 cr. pana 47.— cr., transito usori 44.— cr. pana 45.1/2 cr., ingrasati cu ghinda — cr. pana — cr. per 4% compeniti la gara.

Cursul la bursa de marfuri din Budapesta dela 18 Noembrie st. n.

Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — pana — 74—79 Kilo fl. — pana —, (lunga Tisza) 72—74 Kilo fl. — pana —, 74—79 Kilo fl. 7.70 pana 8.10, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — pana —, 74—79 Kilo fl. 7.75 pana 8.15, (de Alba-Regala) 72—74 Kilo fl. — pana —, 74—79 Kilo fl. 7.70 pana 8.10, (de Bacska) 72—74 Kilo fl. — pana —, 74—79 Kilo fl. — pana —, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — pana —, 74—79 Kilo fl. 7.25 pana 7.75. Sécara (unguresca) 70—72 Kilo fl. 6.40 pana 6.55 Orz (nutret.) 60—62 Kilo fl. 5.60 pana 5.85; (de berarie) 62—64 Kilo fl. 6.20 pana 9.— Ovés (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.25 pana 6.60. Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.60 pana 5.65; de alt soi fl. 5.60 pana 5.65. Rapița fl. 9.1/2 pana 11.—; de Banat fl. 11.1/2 pana 11.1/2. Málaiu (unguresc): fl. 5.50 pana 5.70.

Impul de furnizare.

Grâu (primavară) 75 Kilo fl. 8.20 pana 8.22 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.64 pana 7.66. Sécara (primavară) 69.1/10 Kilo fl. 5.49 pana 5.51

Cursul pietei din Sibiu.

din 20 Noembrie st. n. 1885.

Hartie-monetă română . . . Cump. 8.60 vend. 8.70 Lire turcesci . . . " 11.20 " 11.30 Imperiali . . . " 10.20 " 10.25 Ruble rusesci . . . " 1.20 " 1.21

Bursa de Bucuresti.

Cota oficială dela 18 Noembrie st. n. 1885.

Renta amort. (5%) . . . Cump. 92.— vend. 93.— " Rur. conv. (6%) . . . " 87.— " 87.— Act. de asig. Dacia-Rom. . . " 247.— " 252.— Banca natională a României . . . " 1100.— " 1130.— Impr. oraș. Bucuresti . . . " 30.— " 32.— Credit mob. rom. . . " — " — Act. de asig. Nationala . . . " 224.— " — " — Scrisuri fonciare urbane (5%) . . . " — " 89.1/4 Societ. const. . . " 174.1/2 " 230.— Schimb 4 luni . . . " — " 34.— Aur . . . " 13.— " 14.—

Bursa de Budapesta din 19 Noembrie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6% . . . — " " " 4% . . . 97.25 " " " 5% . . . 89.70 Imprumutul câilor ferate ung. . . 148.— Amortisarea datoriei câilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) . . . 96.50 Amortisarea datoriei câilor ferate de ost ung. (2-a emisiune) . . . 124.50 Amortisarea datoriei câilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) . . . 108.75 Bonuri rurale ung. . . 102.75 " " " cu cl. de sortare . . . 102.75 " " " bânățene-timșene . . . 102.75 " " " cu cl. de sortare . . . 102.75 " " " transilvane . . . 102.50 " " " croato-slavone . . . 102.98 Despăgubire pentru dijma ung. de vin . . . 98.— Impramut cu premiu ung. . . 118.25 Losuri pentru regularea Tisei și Segedin . . . 121.25 Renta de hartie austriacă . . . 81.40 " " " argint austriacă . . . 82.— " " " aur austriacă . . . 108.50 Losurile austr. din 1860 . . . 140.— Acțiunile băncei austro-ungare . . . 860.— " " de credit ung. . . 286.— " " " austr. . . 282.— Argintul . . . — Scrisuri fonciare a le institut. de cred. și ec. "Albina" . . . 101.50 Galbeni împărătesci . . . 5.94 Napoleon-d'ori . . . 10.— Mărci 100 imp. germâne . . . 61.80 Londra 10 Livres sterlinge . . . 125.80

Bursa de Viena din 17 Noembrie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6% . . . — " " " 4% . . . 97.60 " " " 5% . . . 89.95 Imprumutul câilor ferate ung. . . 148.25 Amortisarea datoriei câilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) . . . 96.80 Amortisarea datoriei câilor ferate de ost ung. (2-a emisiune) . . . 124.— Amortisarea datoriei câilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) . . . 109.— Bonuri rurale ung. . . 102.75 " " " cu cl. de sortare . . . 102.75 " " " bânățene-timșene . . . 102.75 " " " cu cl. de sortare . . . 102.75 " " " transilvane . . . 102.50 " " " croato-slavone . . . 102.— Despăgubire pentru dijma ung. de vin . . . 97.60 Impramut cu premiu ung. . . 118.70 Losuri pentru regularea Tisei și Segedin . . . 121.10 Renta de hartie austriacă . . . 81.95 " " " argint austriacă . . . 82.40 Renta de aur austriacă . . . 108.65 Losuri austr. din 1860 . . . 139.70 Acțiunile băncei austro-ungare . . . 862.— " " de credit ung. . . 286.85 " " " austr. . . 282.50 Argintul . . . — Galbeni împărătesci . . . 5.98 Napoleon-d'ori . . . 10.— Mărci 100 imp. germâne . . . 61.80 Londra 10 Livres sterlinge . . . 125.80

Banca generală de asigurare "TRANSILVANIA" în Sibiu, fundată în anul 1868. asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile: a) în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc. b) pe vieța omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente. Dela fundarea institutului se plătiră: Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc Sume asigurate pe vieța în a. 1869—1881 fl. 427,157.49 în a. 1869—1881 fl. 282,919.87 în a. 1882 " 54,792.92 în a. 1882 " 32,382.04 în a. 1883 " 34,761.25 în a. 1883 " 32,843.10 în a. 1884 " 24,778.08 în a. 1884 " 40,084.13 Suma fl. 541,549.74 Suma fl. 388,229.14 929.778 fl. 88 cr. Conform bilanțului pentru 1884 fondurile de rezervă și garanție se ucră la 555.114 fl. 63 cr. Prospecte și formulare se dau gratis. Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (C. I. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Noembrie 1885.

Table with multiple columns showing train routes and schedules between Budapest, Sibiu, and other cities. Includes sections for Budapest-Predeal, Predeal-Budapesta, Budapesta-Arad-Teiuș, Teiuș-Arad-Budapesta, Copșa mică-Sibiu, Sibiu-Copșa mică, Cucerdea-Oșorheiu, Oșorheiu-Cucerdea, Simeria (Piski)-Petroseni, Petroseni-Simeria (Piski), Arad-Timișoara, Timișoara-Arad, Uniedoara-Simeria (Piski), Simeria (Piski)-Uniedoara, Ghiriș-Turda, Turda-Ghiriș.